

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

МОЩОНСЬКИЙ ВЛАДИСЛАВ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

УДК 342.7 (477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ТА
КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В
УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

**Автореферат дисертації
на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук**

Кропивницький – 2025

Дисертацією є рукопис

Робота виконана в Науково-дослідному інституті публічного права

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук
Грищенко Роман Сергійович,
Українське представництво
міжнародної правозахисної організації
«West support»,
керівник

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки
Дрозд Олексій Юрійович,
Департамент організації забезпечення діяльності
Бюро економічної безпеки,
керівник

доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України
Могілевський Леонід Володимирович,
Добровольче формування «Фенікс» при 113 ОБр ТрО
Харківщини,
командир

Захист відбудеться 10 травня 2025 р. о 09.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 23.053.05 Центральноукраїнського державного університету імені В. Винниченка за адресою: 25006, м. Кропивницький, вул. Шевченка, 1

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Центральноукраїнського державного університету імені В. Винниченка за адресою: 25006, м. Кропивницький, вул. Шевченка, 1

Автореферат розіслано 01 квітня 2025 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Олена СОКУРЕНКО

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Сьогодні перед Україною стоїть низка загроз, які обумовлені повномасштабною військовою агресією з боку російської федерації. Необхідність протистояти такому ворогу призвело до запровадження по всій території України правового режиму воєнного стану, який суттєво вплинув на функціонування всіх державних та недержавних інституцій, а також життя звичайних громадян. Особливо даний правовий режим позначився на роботі правоохоронного сектору держави, адже це призвело до зміщення акцентів діяльності правоохоронних органів у бік протидії диверсіям, боротьбі з колабораціонізмом, а також документуванням воєнних злочинів. Окрім того, було змінено пріоритетність оперативно-розшукової та слідчої роботи, що відображено в зростанні кількості кримінальних проваджень за відповідними статтями.

Все зазначене вище обумовило необхідність налагодження ефективної, спільної, взаємоузгодженої діяльності правоохоронних органів. Забезпечення належної взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів, що є критично важливим, як з безпекової, так і організаційно-управлінської точки зору, адже правоохоронні органи перестають діяти лише як гаранти необхідного правопорядку в державі та суспільстві, вони стають елементом цілісної системи національної безпеки, тісно пов'язаної з оборонним сектором, різними органами державної влади та військовим командуванням.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Окремі проблемні питання, пов'язані із діяльністю правоохоронних органів України, у своїх наукових працях розглядали: В.В. Біліченко, В.Т. Білоус, І.Л. Бомбергер, Г.Ю. Бондар, Р.Р. Грень, Р.С. Грищенко, С.Ф. Денисюк, О.Ю. Дрозд, О.В. Дручек, П.С. Єпринцев, В.В. Ковальська, А.Т. Комзюк, А.М. Куліш, В.І. Литвиненко, М.І. Мельник, Л.В. Могілевський, І.В. Однолько, О.С. Омельченко, А.А. Русецький, М.А. Хлистік, Т.О. Шкуля та багато інших. Втім, незважаючи на значний теоретичний доробок, в науковій літературі недостатньо опрацьованою є проблема взаємодії та координації правоохоронних органів, зокрема в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Таким чином, відсутність комплексних монографічних досліджень, присвячених вказаній проблематиці, а також наявність низки прогалин та недоліків правового та організаційного характеру, пов'язаних із взаємодією та координацією діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану, обумовлюють актуальність та своєчасність представленого дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до: «Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року», затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722/2019; «Стратегії національної безпеки України» затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 року

№ 392/2020; «Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року», затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р; «Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки», схваленого Указом Президента України від 11.05.2023 № 273/2023. Окрім того, дисертація узгоджується з темою науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Мета та завдання дослідження *Мета* дисертаційного дослідження полягає у тому, щоб на основі аналізу наукових поглядів вчених, норм чинного законодавства та правозастосовної практики, з'ясувати сутність і особливості адміністративно-правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану, на основі чого надати пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних засад здійснення відповідної спільної діяльності зазначених суб'єктів в сучасних умовах.

Досягнення поставленої мети зумовлює потребу у вирішенні таких *завдань*:

- вдосконалити поняття та розкрити особливості впливу правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України;
- узагальнити особливості взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану;
- з'ясувати мету, завдання та функції взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану;
- окреслити принципи взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану;
- охарактеризувати правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану та встановити місце серед них норм адміністративного права;
- виділити адміністративно-правові механізми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану;
- окреслити форми та методи взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану;
- узагальнити зарубіжний досвід взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів та опрацювати можливості його використання в сучасних українських реаліях;
- з'ясувати напрями покращення правових та організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів.

Об'єктом дослідження є правові відносини, які виникають в процесі взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Предметом дослідження є адміністративно-правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Методи дисертаційного дослідження. Основу дисертаційного дослідження складає сукупність загальних та спеціальних методів наукового пізнання. Так, використання логіко-семантичного та аналітичного методів дало можливість вдосконалити поняття та розкрити особливості впливу правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України (підрозділ 1.1), а також визначити поняття взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану (підрозділ 1.2). Структурно-логічний та системно-функціональний методи застосовувались з метою з'ясувати мету, завдання та функції взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану (підрозділ 1.3), окреслити принципи взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану (підрозділ 1.4); а також встановити форми та методи взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану (підрозділ 2.3). Охарактеризувати правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану та встановити місце серед них норм адміністративного права (підрозділ 2.1), а також виділити адміністративно-правові механізми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану (підрозділ 2.2), вдалось за допомогою використання методу документального аналізу. З метою узагальнення зарубіжного досвід взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів та опрацювання можливостей його використання в сучасних українських реаліях (підрозділ 3.1) застосовувався порівняльно-правовий метод. Метод моделювання та прогнозування застосовувався для того, щоб запропонувати напрями покращення правових та організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів (підрозділ 3.2). Застосування вказаних методів дало можливість комплексно підійти до розв'язань ключових завдань представленого дисертаційного дослідження.

Науково-теоретичне підґрунтя роботи становлять праці фахівців із галузі адміністративного права. Окрім того, було використано здобутки фахівців з інших галузевих дисциплін, зокрема: теорії держави і права, теорії управління, філософії, соціології, психології, тощо.

Нормативно-правову основу дисертаційної роботи становлять Конституція України, міжнародні договори та угоди у досліджуваній сфері, законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, норми яких спрямовані на регулювання відповідних суспільних відносин.

Інформаційною та емпіричною базою дисертаційної роботи є науково-періодичні видання, статистичні матеріали, тощо.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертація є однією з перших спроб після початку повномасштабного вторгнення, комплексно, на монографічному рівні, з'ясувати сутність і особливості адміністративно-правових засад взаємодії та координації діяльності

правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану, на основі чого надати пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних засад здійснення відповідної спільної діяльності.

У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків. Зокрема, в роботі:

вперше:

- здійснено розмежування понять взаємодія та координація діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану, на основі чого відзначено: *по-перше*, взаємодія є моделлю побудови відносин між правоохоронними органами, в той час як координація – це організаційно-упорядковуюча діяльність, яка спрямована на формування умов та забезпечення взаємодії; *по-друге*, попри вказане, координація не має владного характеру, а її здійснення передбачає існування центрального суб'єкту, координатора, який спрямовує взаємодію інших учасників таких відносин, визначає її пріоритети, аналізує ефективність та дієвість, вказує на прогалини та недоліки, але не має влади над ними та не може прямо, в наказовому порядку впливати на них; *по-третє*, координація формалізована та обмежена, адже правоохоронні органи вільні у налагодженні взаємодії із іншими суб'єктами правоохоронної діяльності в межах своєї компетенції та повноважень, проте, координація існує тільки тоді, коли законодавством прямо визначено координатора;

- сформульовано мету взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану, яка полягає в організації, забезпеченні та безпосередньому співробітництві правоохоронних органів при вирішенні питань, пов'язаних із захистом незалежності, територіальної цілісності, суверенітету нашої держави та сумісної реалізації правоохоронної діяльності в контексті протистояння зовнішнім загрозам. Відповідно до вказаної мети сформульовано завдання та функції відповідної взаємодії та координації;

удосконалено:

- теоретичний підхід щодо характеристики принципів взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану, до яких віднесено наступні: верховенства права; законності; гуманізму; неприпустимості припинення повноважень; розмежування повноважень; взаємного розвитку та еволюції; добровільності;

- обґрунтування наукової думки про те, що законодавчі акти, які закріплюють правові засади взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану, доцільно розподілити на декілька груп: 1) закони, що визначають зміст правового режиму воєнного стану та національної безпеки; 2) нормативно-правові акти про взаємодію в межах кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності; 3) відомчі нормативно-правові документи правоохоронних та інших державних органів, які закріплюють правові основи та підстави здійснення спільної діяльності;

- науковий підхід щодо узагальнення переліку форм взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану, до яких віднесено: нормотворчість (підзаконна); розроблення пропозицій та рекомендацій із удосконалення законодавства; адміністративний

договір; правозастосування та правореалізація; підготовка і реалізація спільних заходів; створення спільних робочих груп; проведення спільних конференцій, розроблення науково-методичних рекомендацій; адміністративний нагляд і контроль; обмін оперативною та поточною інформацією; просвітницька робота з громадськістю;

- тезу про те, що покращення науково-методичного забезпечення в контексті вдосконалення організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів має стати основою для системного підходу для реформування правоохоронної сфери. Зокрема, йдеться не лише про створення теоретичних концепцій, а й про впровадження практичних рішень, заснованих на науковому аналізі, доказах, досвіді інших держав і реальних потребах українських правоохоронців в умовах правового режиму воєнного стану;

дістало подальшого розвитку:

- обґрунтування наукової думки про те, що правовий режим воєнного стану, виходячи із його ключових ознак, призначається для консолідації державних ресурсів, а також активізації, систематизації та спрямування роботи публічних відомств на захист та відбиття збройної агресії, забезпечення державної незалежності і територіальної цілісності України, адже в рамках правового режиму воєнного стану на перший план виходить питання ефективності роботи державного апарату, особливо правоохоронного сектору, що функціонують в нетиповому, критичному режимі, а соціальний сектор, навпаки, обмежується у свободах на користь національної безпеки та благополуччя;

- твердження про те, що в Україні, на прикладі США та Німеччини, необхідним є створення постійно діючих міжвідомчих координаційних центрів, подібних до Joint Counter-Terrorism Centre (досвід Німеччини) чи Fusion Centers (приклад США). Їх завдання полягає у тому, щоб забезпечити швидкий обмін розвідувальною та оперативною інформацією, координацію оперативних заходів та уникнення дублювання функцій;

- теоретичний підхід щодо визначення поняття та переліку адміністративно-правових механізмів взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму, до яких віднесено наступні: обмін інформацією з питань запобігання, протидії та припинення правопорушень, а також іншими даними; спільні операції із протидії кримінальним правопорушенням в сфері національної безпеки; спільні заходи не пов'язані із протидією злочинності та іншим протиправним діянням; інституційна підтримка взаємодії; прикриття державного кордону.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що викладені в дисертації висновки і пропозиції використовуються та можуть бути використані у:

- *науково-дослідній сфері* – як теоретичне підґрунтя для проведення подальших досліджень, присвячених теоретичному опрацюванню адміністративно-правових засад взаємодії та координації діяльності

правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права) ;

- *правотворчій діяльності* – як підґрунтя для розробки нових та вдосконалення діючих нормативно-правових актів різної юридичної сили, норми яких спрямовані на регулювання взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану;

- *правозастосовній діяльності* - з метою підвищення ефективності взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану;

освітньому процесі - в процесі розробки лекційних та науково-методичних матеріалів, а також підручників та навчальних посібників з дисциплін: «Адміністративне право»; «Правоохоронна діяльність», тощо (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права).

Апробація матеріалів дисертації. Підсумки розроблення проблематики та відповідні висновки оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях: «Взаємодія публічного та приватного права: сучасні проблеми та виклики» (м. Київ, 21–22 лютого 2022 р.); «Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення» (м. Київ, 13–14 березня 2023 р.); «Тенденції та перспективи розвитку юридичної науки сьогодення» (м. Київ, 16–17 квітня 2024 р.).

Публікації. Основні результати дисертаційного дослідження викладено у 5 статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України та наукових періодичних виданнях інших держав, та 3 тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які містять дев'ять підрозділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 221 сторінку. Список використаних джерел містить 268 найменувань на 31 сторінці.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертації, з'ясовано її зв'язок з науковими програмами, планами, темами, окреслено мету й завдання роботи, об'єкт і предмет, схарактеризовано методологічне підґрунтя, аргументовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наведено інформацію про апробацію результатів дослідження, публікації, у яких відображено його ключові теоретичні та практичні положення, а також визначено структуру й обсяг рукопису.

Розділ 1 «Теоретико-методологічні засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану» складається з чотирьох підрозділів.

У *підрозділі 1.1. «Поняття та особливості впливу правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України»* виділено ключові особливості правового режиму воєнного стану, на основі чого

аргументовано, що останній запроваджується з метою консолідації державних ресурсів, а також активізації, систематизації та спрямування діяльності публічних відомств на захист та відбиття збройної агресії, забезпечення державної незалежності і територіальної цілісності України. В рамках правового режиму воєнного стану на перший план виходить питання ефективності функціонування державного апарату та кожної його складової, що діють в нетиповому, критичному режимі, а соціальний сектор, навпаки, обмежується у свободах на користь національної безпеки та благополуччя.

Акцентовано увагу на тому, що вплив воєнного стану на функціонування державних органів не абсолютний та залежить від правового статусу владних суб'єктів. Ідея полягає в тому, щоб надати конкретним публічним організаціям тієї свободи дій, які необхідні в умовах збройної агресії, нападу, загрози територіальній цілісності, незалежності держави та достатні для відвернення та подолання останніх. Крім того, у випадку кожного окремого відомства запровадження відповідного правового режиму по-різному змінює умови та механізм його загального функціонування. Наголошено, що воєнний стан впливає найбільше на правоохоронні органи, що, передусім, пов'язано із їх особливим змістом та суттєвими відмінностями від інших суб'єктів публічної влади.

Розкрито загальнотеоретичні підходи щодо визначення поняття «правоохоронні органи», на основі чого зазначено, що вони представляють собою систему спеціально уповноважених, озброєних державних органів, які реалізують правоохоронну діяльність, що спрямована на виявлення, припинення, попередження та запобігання кримінальним та адміністративним правопорушенням, а також встановлення суб'єктів, які вчиняють протиправні дії, з подальшим притягненням їх до юридичної відповідальності.

Виділено та охарактеризовано чинники, які характеризують особливості впливу правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України.

У підрозділі 1.2. *«Поняття взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану»* перш за все, розкриваються загальнотеоретичні підходи щодо визначення поняття «взаємодія», на основі чого доведено, що взаємодія, як функціональна категорія правоохоронної сфери взагалі, та діяльності правоохоронних органів, зокрема, характеризується наступними аспектами: по-перше, за своєю правовою природою взаємодія правоохоронних органів – це суспільно-правові відносини адміністративного характеру; по-друге, незважаючи на адміністративний характер правовідносин, вони виникають та розвиваються між цілком рівноправними суб'єктами, тому мають не вертикальний, а горизонтальний характер; по-третє, взаємодія розкривається у спільній правоохоронній діяльності, яка може спрямовуватись на протидію правопорушенням охоплених компетенцією одночасно декількох правоохоронних органів, або реалізовуватись за якимось окремими напрямками чи сферами; по-четверте, взаємодія правоохоронних органів має в своїй основі об'єктивізований результат, якого останні прагнуть досягнути спільними діями, наприклад,

забезпечити ефективну дію заходів правового режиму воєнного стану; по-п'яте, взаємодія має широке коло адміністративно-правових механізмів здійснення, які передбачають поєднання сил та засобів у вчиненні якихось спільно визначених дій та операцій, обмін та взаємне використання інформаційних, матеріально-технічних, кадрових та будь-яких інших необхідних ресурсів у вирішенні питань, що входять до компетенції правоохоронних органів; по-шосте, передбачає реалізацію кожним окремим правоохоронним органом, як власних, цільових функцій, які покладено на нього законодавством України, так і додаткових напрямів діяльності зумовлених залученням в процес забезпечення та підтримки дії правового режиму воєнного стану.

Запропоновано авторське визначення поняття взаємодії правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Відмічено, що налагодження ефективної взаємодії є фактично неможливим без координації спільної діяльності досліджуваних суб'єктів. Запропоновано авторське визначення поняття координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану.

У підсумку узагальнено, що взаємодія та координація правоохоронних органів в умовах воєнного стану – це дві важливі та взаємопов'язані категорії за допомогою яких правоохоронний сектор функціонує у комплексі, як цілісний блок спеціальних державних установ, що, безперечно, позитивно впливає на безпекове середовище та рівень підтримки внутрішньої стабільності держави в умовах ризиків її незалежності, територіальній цілісності та суверенітету.

У підрозділі 1.3. *«Мета, завдання та функції взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану»* зазначається, що слово «мета» у загальному розумінні означає заздалегідь визначений, бажаний результат, остаточну ціль вчинення якоїсь діяльності або існування відповідного об'єкту. Завдання ж конкретизують поставлену ціль розділяючи її на менші, базові складові. Виконання завдань завжди веде до реалізації поставленої мети, тому дані категорії взаємопов'язані та неподільні одна від одної.

Сформовано авторське бачення щодо мети взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Аргументовано, що завдання взаємодії та завдання координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану слід розділяти. А відтак, запропоновано авторське визначення окремо завдань взаємодії та завдань координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану.

Акцентовано увагу на тому, що окреслені мета та завдання обумовлюють перелік функцій, характерних для взаємодії та координації. Аргументовано, що функції взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану - це регламентовані законодавством України ключові напрями практичної реалізації мети і завдань досліджуваної спільної діяльності. Відповідні функції поділено на: загальні функції та спеціальні функції, які притаманні лише категорії взаємодії і координації. Наголошено, що загальними для обох категорій є: забезпечення національної безпеки,

підтримка правопорядку на території держави, боротьбу зі злочинністю, планування. В свою чергу до функцій взаємодії правоохоронних органів в умовах воєнного стану віднесено: консолідаційну; інтеграційну та інноваційну функції. До функцій координації віднесено: організаційну; контрольну, та синхронізаційну. Надано змістовну характеристику кожній із виділених функцій.

У підрозділі 1.4. «Принципи взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану» відмічається, що в основі взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану лежить система відправних начал, вихідних ідей, тобто принципів. Останні відіграють важливу роль, оскільки вони формують ідейне підґрунтя обох категорій та є фундаментом їх правового регулювання.

Розкрито етимологічну сутність поняття «принцип». Особливу увагу приділено характеристиці даної категорії з точки зору правової науки. Зазначене дало можливість сформулювати авторське визначення поняття принципів взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану.

До переліку ключових принципів взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану віднесено наступні: верховенство права; законності; гуманізму; неприпустимості припинення повноважень; розмежування повноважень; взаємного розвитку та еволюції; добровільності. Аргументовано, що саме представлені вище принципи формують ідейну основу конструкції правового регулювання суспільно-правових відносин, які виникають в межах взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів України. Вони показують яким суспільними орієнтирами та цінностями керуються правоохоронні органи та їх посадові особи при реалізації спільної діяльності в складних умовах небезпеки нації та державності.

Розділ 2 «Нормативно-правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 2.1. «Правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану та місце у них норм адміністративного права» акцентується увага на тому, що високий рівень ефективності і дієвості взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану забезпечується якістю врегульованості суспільних відносин, що при цьому виникають. Підкреслено, що ключове значення в даному питанні належить нормам законодавства, зокрема адміністративного.

На основі аналізу наукових поглядів вчених відзначено, що в рамках представленої у роботі проблематики адміністративно-правове регулювання – це здійснюваний за допомогою норм права упорядковувачий та регулюючий вплив на суспільно-правові відносини владно-управлінського, адміністративного характеру, тощо, які виникають між правоохоронними органами в процесі їх спільної, взаємоузгодженої діяльності, за допомогою

засобів державного примусу, що застосовуються в рамках спеціальних, суворо-встановлених процедур.

Доведено, що правові засади взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах дії воєнного стану складаються з нормативно-правових актів різної юридичної сили, а саме: 1) Конституції України – основа правової системи держави, яка встановлює основи державного ладу, ключові принципи роботи правоохоронних органів в цілому, їх взаємодії, обмеження впливу правового режиму воєнного стану на права людини і громадянина, тощо; 2) міжнародні документи – закріплюють права і свободи людини і громадянина у відносинах з правоохоронними, іншими органами державної влади, які не можуть бути обмежені, порушені, припинені; 3) законодавчі акти національної правової системи – визначають правовий зміст і порядок уведення правового режиму воєнного стану, його наслідки та особливості впливу на соціально-державний устрій країни; окреслюють основи забезпечення національної безпеки; встановлюють сфери здійснення координації та взаємодії правоохоронних органів; декларують їх правове значення тощо; 4) підзаконні документи – уточнюють норми законодавства щодо порядку, підстав та інших аспектів організації та здійснення взаємодії та координації правоохоронних органів.

Обґрунтовано, що в системі правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану ключове місце належить нормам адміністративного права.

У підрозділі 2.2. *«Адміністративно-правові механізми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану»* перш за все, розривається зміст поняття механізм з етимологічної та правової точок зору. Проведений аналіз дав можливість дійти до висновку, що адміністративно-правові механізми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму - це визначені нормами чинного законодавства спеціальні групи регламентованих законодавством адміністративно-правових форм, засобів, заходів, інструментів та процедур, використання яких дозволяє реалізовувати цілі і завдання досліджуваної спільної діяльності з урахуванням сучасних викликів та загроз.

Спираючись на аналіз наукових поглядів вчених та норм чинного законодавства обґрунтовано, що адміністративно-правові механізми взаємодії правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану включають в себе: обмін інформацією з питань запобігання, протидії та припинення правопорушень, а також іншими даними; спільні операції із протидії кримінальним правопорушенням в сфері національної безпеки; спільні заходи не пов'язані із протидією злочинності та іншим протиправним діянням; інституційна підтримка взаємодії; прикриття державного кордону. Дані механізми не є вичерпними, адже їх перелік може змінюватись як на підставі нормативних трансформацій, так і на розсуд сторін взаємодії.

У підрозділі 2.3. *«Форми та методи взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану»* на

основі аналізу наукових поглядів вчених щодо тлумачення категорії форма, запропоновано авторське визначення форм взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Виділено перелік відповідних форм. Так, до прикладу, зазначено, що нормотворчість, зокрема підзаконна, представляє собою особливого роду напрямок діяльності правоохоронних органів, який спрямовано на створення нормативно-правових умов для здійснення їх спільної, взаємоузгодженої діяльності щодо реалізації спільних завдань, обумовлених правовим режимом воєнного стану. Окрім того, наголошено, що розроблення пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення законодавства є важливою формою координації діяльності правоохоронних органів, яка тісно пов'язана із нормотворчістю. Дана форма дозволяє узагальнювати практичний досвід, виявляти прогалини в чинному законодавстві та оперативно ініціювати зміни, необхідні для ефективного функціонування правоохоронних органів взагалі, а також їх взаємодії, зокрема. Окремо зазначено, що правозастосування та правореалізація як форми взаємодії правоохоронних органів, характеризують втілення норм права в конкретних рішеннях і діях, спрямованих на захист державного суверенітету та громадської безпеки. Через ці форми реалізується державна воля у практичній площині, встановлюються зрозумілі алгоритми реагування на загрози, а також посилюється відповідальність за дотримання норм законодавства в умовах воєнного стану.

Акцентовано увагу на тому, що реалізація зазначених форм обумовлює необхідність використання спеціального набору інструментів та засобів, тобто методів взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Запропоновано авторське визначення поняття методів взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану, а також наведено їх перелік та надано змістовну характеристику.

Розділ 3 «Напрями вдосконалення адміністративно-правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану» складається з двох підрозділів.

У підрозділі 3.1. «Зарубіжний досвід взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів та можливості його використання в сучасних українських реаліях» вказується, що вирішення існуючих проблем, пов'язаних із взаємодією та координацією діяльності правоохоронних органів, вимагає проведення комплексних теоретичних досліджень, зокрема присвячених вивченню позитивного зарубіжного досвіду. В першу чергу приділено увагу досвіду Сполучених Штатів Америки, правоохоронна система якої представляє собою багаторівневу систему органів, які функціонують на місцевому, штатному та федеральному рівнях, на кожному з яких вони наділені своїм особливим набором компетенції та повноважень. Виділено наступні позитивні моменти досвіду США, які є цікавими в контексті забезпечення взаємодії та координації правоохоронних органів: 1) активна робота спільних робочих груп (Task Forces), які створюються на постійній чи тимчасовій основі з метою протидії конкретним загрозам. Наприклад, згадані вище Joint Terrorism

Task Forces (JTTFs) об'єднують ресурси ФБР, місцевої поліції, агентів безпеки транспорту тощо; 2) наявність спеціально уповноважених аналітичних центрів (наприклад, Fusion Centers), які збирають, аналізують і поширюють інформацію про загрози. Вони створені для обміну інформацією між місцевими, штатними та федеральними органами, а також приватними структурами; 3) існування єдиної інформаційної інфраструктури, а також спільних баз даних, які надають доступ до кримінальної інформації практично всім правоохоронним структурам. Це забезпечує швидкий обмін даними про підозрюваних, розшукуваних осіб, транспортні засоби, зброю, тощо; 4) уніфіковані стандарти підготовки кадрів — Національна академія ФБР, академії поліції штатів та система сертифікації забезпечують єдиний стандарт підготовки, що полегшує спільну роботу різних органів та підрозділів; 5) наявність чітких правових рамок співпраці, що проявляється у міжвідомчих угодах, меморандумах про взаєморозуміння та чіткі нормативне закріплення повноважень, що зменшує конфлікти юрисдикцій та дублювання функцій.

Окрему увагу приділено досвіду таких країн, як Великобританія та Німеччина. Проведений у роботі аналіз дав можливість узагальнити, що на сьогоднішній день в Європі та світі сформувались досить різноманітні підходи щодо функціонування правоохоронного сектору взагалі, а також взаємодії та координації правоохоронних органів, зокрема. Запропоновано авторське бачення щодо можливостей використання відповідного досвіду у сучасних правових реаліях України.

У підрозділі 3.2. «Напрями покращення правових та організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів» перш за все, приділяється увага діючим стратегічним та концептуальним нормативно-правовим актам, в яких законодавець намагається вирішити існуючі проблеми, пов'язані із функціонуванням правоохоронного сектору держави. Відмічено, що питання взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів у вказаних нормативних документах розглядається досить поверхнево. З огляду на це, запропоновано розробити та прийняти «Концепцію розвитку правоохоронних органів України на період до 2030 року», метою якої має бути формування ефективної, скоординованої та професійної системи правоохоронних органів, яка здатна забезпечити безпеку громадян, протидіяти злочинності, воєнним злочинам та іншим злочинам в Україні. Відповідно до вказаної вище мети завданнями, які має вирішити вказаний нормативно-правовий акт, визначено: вдосконалення нормативно-правового регулювання спільної діяльності правоохоронних органів (Нацполіції, СБУ, ДБР, НАБУ, БЕБ, прокуратури, прикордонної служби тощо); розробка та запровадження єдиної цифрової інфраструктури, а також спільних баз даних; уніфікація процедур, стандартів та протоколів взаємодії під час оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування, тощо; створення міжвідомчих координаційних платформ (на прикладі зарубіжного досвіду); посилення систем планування та прогнозування; створення міжвідомчої системи підготовки кадрів за єдиними програмами та стандартами; забезпечення

ефективного та прозорого громадського нагляду та підзвітності в питаннях взаємодії та координації органів.

Аргументовано, що поряд із прийняттям вказаної вище Концепції необхідним подальшим кроком є запровадження міжнародних стандартів правоохоронної діяльності. Наголошено, що з практичної точки зору запровадження таких стандартів дозволить: а) сформувати ефективні канали комунікації та спільного планування заходів; б) забезпечити оперативну взаємодію у випадках виникнення криз, терористичних загроз, гібридних атак; в) підготувати кадри за єдиними європейськими навчальними програмами, що в перспективі відкриє шлях до повноцінної участі в міжнародних операціях. Окрім того, для України це є важливим кроком на шляху до євроінтеграції.

Наголошено на необхідності розробки та прийняття «Типового положення про порядок взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів». Виділено ключові положення, які має містити вказаний підзаконний нормативний документ.

Наголошено, що для покращення організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів має включати: 1) вдосконалення професійної підготовки правоохоронців, яка має бути спрямована на формування у правоохоронців чітких знань, навичок та моделей поведінки, необхідних для ефективної міжвідомчої співпраці; 2) перегляд науково-методичного забезпечення. В даному контексті йдеться не тільки про створення теоретичних концепцій, а про впровадження практичних рішень, заснованих на науковому аналізі, доказах, досвіді інших держав і реальних потребах українських правоохоронців в умовах правового режиму воєнного стану; 3) вдосконалення інформаційного, матеріально-технічного та фінансового забезпечення сторін взаємодії.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у тому, щоб з'ясувати сутність і особливості адміністративно-правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні, на основі чого надати пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних засад здійснення відповідної спільної діяльності зазначених суб'єктів в сучасних умовах. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових висновків, основні з них такі:

1. Обґрунтовано, що вплив правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України – це обумовлена запровадженням даного режиму на території всієї держави (або її окремих територіях) активізація і трансформація діяльності правоохоронних органів, що орієнтується на підвищення їх ефективності у відбитті збройної агресії, підтримці державної незалежності, захисті територіальної цілісності в цілому, а також кожної людини і громадянина, зокрема. Наголошено, що даний вплив

виражається у наступних основних аспектах: по-перше, залученні правоохоронних органів до забезпечення та реалізації заходів правового режиму воєнного стану; по-друге, можливості використання сил та засобів правоохоронних органів у веденні безпосередньо бойових дій; по-третє, переведенні правоохоронних органів на посилений варіант службової діяльності під час дії правового режиму воєнного стану; по-четверте, посиленні гарантій службової діяльності, соціального та іншого забезпечення працівників правоохоронних органів пропорційно їх навантаженню та численним робочим обмеженням; по-п'яте, посиленні взаємодії та покладенні на правоохоронні органи обов'язку сприяти діяльності військового командування та військових адміністрацій (у разі їх створення).

2. Встановлено, що взаємодія правоохоронних органів в умовах воєнного стану – це особливі адміністративно-правові відносини між незалежними одне від одного правоохоронними органами України, в рамках яких вони провадять спільну діяльність за рахунок об'єднання сил та засобів (інформаційних, матеріально-технічних, кадрових), а також будь-яких інших необхідних ресурсів, виконуючи таким чином покладені на них завдання і функції, а також підтримуючи та забезпечуючи дію правового режиму воєнного стану на території України, а також передбачених ним дій та заходів.

Констатовано, що координація правоохоронних органів в умовах воєнного стану – це визначена законодавством України організаційно-упорядковуюча діяльність спеціально уповноважених органів та посадових осіб, яку спрямовано на формування і створення умов, визначення основних пріоритетів та забезпечення інших аспектів взаємодії правоохоронних органів із виконання покладених на них завдань і функцій в умовах правового режиму воєнного стану, а також його підтримання та забезпечення реалізації відповідних заходів.

3. Доведено, що мета взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану полягає в організації, забезпеченні та безпосередньому співробітництві правоохоронних органів при вирішенні питань, пов'язаних із захистом незалежності, територіальної цілісності, суверенітету нашої держави та сумісної реалізації правоохоронної діяльності в контексті протистояння зовнішнім загрозам.

До завдань взаємодії правоохоронних органів в умовах воєнного стану віднесено: *по-перше*, взаємодопомогу, консолідацію сил та засобів у профілактиці, запобіганні та припиненні адміністративних і кримінальних правопорушень, що вчиняються в різних сферах суспільної життєдіяльності під час дії воєнного стану; *по-друге*, співробітництво у питаннях протидії збройній агресії, боротьби із діяльністю диверсійно-розвідувальних груп на території України; *по-третє*, виявлення окремих осіб (або груп осіб), що вчиняють кримінальні злочини, адміністративні правопорушення, передусім, пов'язані із дестабілізацією нормального стану життєдіяльності, а також спрямовані на повалення конституційного ладу, порушення суверенітету та територіальної цілісності країни, тощо; *по-четверте*, сприяння військовому командуванню та військовим адміністраціям у виконанні ними визначених

Законом України «Про правовий режим воєнного стану», а також іншими нормативно-правовими актами прав, обов'язків, завдань та функцій; *по-п'яте*, співпраця в забезпеченні та реалізації заходів правового режиму воєнного стану, а також виявленні та усуненні факторів і умов, які перешкоджають процесу їх належного виконання; *по-шосте*, забезпечення притягнення до юридичної відповідальності окремих осіб та груп, які вчиняють кримінальні та адміністративні правопорушення, дестабілізують ситуацію в суспільстві, чинять супротив законній реалізації заходів правового режиму воєнного стану та перешкоджають нормальній діяльності органів державної влади та правоохоронних органів.

До завдань координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану віднесено наступні: *по-перше*, організація умов та факторів, які сприяють законній та ефективності взаємодії правоохоронних органів при виконанні покладених на них завдань і функцій; *по-друге*, вироблення стратегії співробітництва та визначення пріоритетів які потребують спільної діяльності правоохоронних органів у контексті впливу на них умов правового режиму воєнного стану; *по-третє*, окреслення шляхів та особливостей поєднання сил, засобів, ресурсів правоохоронних органів в процесі протидії адміністративним та кримінальним правопорушенням, у першу чергу, пов'язаних із нанесенням шкоди конституційному ладу, територіальній цілісності та суверенітету нашої держави; *по-четверте*, спрямування діяльності правоохоронних органів щодо забезпечення виконання заходів правового режиму воєнного стану, а також реалізації інших заходів, процедур та операцій пов'язаних із сприянням ефективній роботі військового командування та військових адміністрацій; *по-п'яте*, підтримка якості та ефективності взаємодії правоохоронних органів держави в умовах запровадження правового режиму воєнного стану в Україні.

Аргументовано, що функції взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану - це регламентовані законодавством України ключові напрями практичної реалізації мети і завдань досліджуваної спільної діяльності. Відповідні функції поділено на: загальні та спеціальні функції, які притаманні лише категорії взаємодії і координації. Загальними для обох виділено: забезпечення національної безпеки, підтримку правопорядку на території держави, боротьбу зі злочинністю, планування. В свою чергу до функцій взаємодії правоохоронних органів в умовах воєнного стану віднесено: консолідаційну; інтеграційну та інноваційну функції. До функцій координації віднесено: організаційну; контрольну, та синхронізаційну.

4. Доведено, що принципи взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану, з огляду на виділені особливості – це сукупність фундаментальних, будівних чинників (умов), вихідних ідей, з огляду на які відбувається правове регулювання досліджуваних правовідносин, а також унормовується поведінка та дії їх учасників. До переліку вказаних принципів віднесено: верховенства права; законності; гуманізму; неприпустимості припинення повноважень; розмежування повноважень; взаємного розвитку та еволюції; добровільності.

5. Констатовано, що в системі правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму ключове місце відводиться нормам адміністративного права, адже саме вони: 1) закріплюють правовий статус правоохоронних органів, як суб'єктів реалізації публічно-владних повноважень; 2) визначають сфери, порядок, особливості, межі та інші організаційні моменти взаємодії та координації правоохоронних органів; 3) окреслюють зміст правового режиму воєнного стану, а також специфіку його впливу на порядок реалізації публічної влади в країні; 4) встановлюють адміністративно-правові механізми взаємодії та координації.

6. З'ясовано, що адміністративно-правові механізми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану - це визначені нормами чинного законодавства спеціальні групи регламентованих законодавством адміністративно-правових форм, засобів, заходів, інструментів та процедур, використання яких дозволяє реалізовувати цілі і завдання досліджуваної спільної діяльності з урахуванням сучасних викликів та загроз. До переліку відповідних механізмів віднесено наступні: обмін інформацією з питань запобігання, протидії та припинення правопорушень, а також іншими даними; спільні операції із протидії кримінальним правопорушенням в сфері національної безпеки; спільні заходи не пов'язані із протидією злочинності та іншим протиправним діянням; інституційна підтримка взаємодії; прикриття державного кордону.

7. Доведено, що форми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану представляють собою зовнішній прояв практичної, взаємоузгодженої діяльності правоохоронних органів, яка орієнтована на підтримання правопорядку та суспільної безпеки, а також реалізацію завдань, обумовлених особливим правовим режимом. До вказаних форм віднесено наступні: нормотворчість (підзаконна); розроблення пропозицій та рекомендації із удосконалення законодавства; адміністративний договір; правозастосування та правореалізація; підготовка і реалізація спільних заходів; створення спільних робочих груп; проведення спільних конференцій, розроблення науково-методичних рекомендацій; адміністративний нагляд і контроль; обмін оперативною та поточною інформацією; просвітницька робота з громадськістю.

Під методами взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану запропоновано розуміти врегульований нормами чинного законодавства набір інструментів та засобів, які в своїй діяльності використовують правоохоронні органи в процесі спільної роботи. До переліку цих методів віднесено: імперативний; диспозитивний; методи планування та прогнозування, а також інформаційний метод.

8. Узагальнено, що на сьогоднішній день в Європі та світі сформувались досить різноманітні підходи щодо функціонування правоохоронного сектору взагалі, а також взаємодії та координації правоохоронних органів, зокрема. Тож, до відповідного позитивного досвіду найбільш доцільно віднести

наступний: *по-перше*, ратифікація ряду міжнародних договорів та угод, положеннях яких спрямовані на регулювання спільної діяльності правоохоронних органів; *по-друге*, забезпечення ефективного реформування системи правоохоронних органів із акцентом на внутрішню координацію, оперативний обмін інформацією, а також чітке розмежування повноважень і гнучку міжвідомчу співпрацю; *по-третє*, створення постійно діючих міжвідомчих координаційних центрів, подібних до Joint Counter-Terrorism Centre (досвід Німеччини) чи Fusion Centers (приклад США). Їх завдання полягає у тому, щоб забезпечити швидкий обмін розвідувальною та оперативною інформацією, координацію оперативних заходів та уникнення дублювання функцій; *по-четверте*, переглянути національні стандарти професійної підготовки та поведінки кадрів, що забезпечить єдність у реагуванні на надзвичайні ситуації; *по-п'яте*, забезпечити єдиної інтегрованої кримінально інформаційну платформу, яка об'єднуватиме дані з Нацполіції, СБУ, ДБР, тощо.

9. З метою вдосконалення правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів запропоновано: 1) розробити та прийняти «Концепцію розвитку правоохоронних органів України на період до 2030 року», метою якої має бути формування ефективної, скоординованої та професійної системи правоохоронних органів, яка здатна забезпечити безпеку громадян, протидіяти злочинності, воєнним злочинам та іншим злочинам в Україні; 2) забезпечити подальше запровадження міжнародних стандартів правоохоронної діяльності, що в свою чергу дозволить: а) сформувати ефективні канали комунікації та спільного планування заходів; б) забезпечити оперативну взаємодію у випадках виникнення криз, терористичних загроз, гібридних атак, тощо; в) підготувати кадри за єдиними європейськими навчальними програмами, що в перспективі відкриє шлях до повноцінної участі в міжнародних операціях. Окрім того, для України важливим кроком на шляху до євроінтеграції є прийняття «Типового положення про порядок взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів».

Доведено, що покращення організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів має включати: 1) вдосконалення професійної підготовки правоохоронців, яка має бути спрямована на формування у працівників чітких знань, навичок та моделей поведінки, необхідних для ефективної міжвідомчої співпраці; 2) перегляд науково-методичного забезпечення. В даному контексті йдеться не тільки про створення теоретичних концепцій, а про впровадження практичних рішень, заснованих на науковому аналізі, доказах, досвіді інших держав і реальних потребах українських правоохоронців в умовах правового режиму воєнного стану; 3) удосконалення інформаційного, матеріально-технічного та фінансового забезпечення сторін взаємодії.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Мощонський В.О. Мета і завдання взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Науковий вісник публічного та приватного права. 2024. Випуск 6. С. 209-213.

2. Мощонський В.О. Адміністративно-правові механізми взаємодії правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Науковий вісник публічного та приватного права. 2025. Випуск 1. С. 177-182.

3. Мощонський В.О. Поняття взаємодії правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 644-646.

4. Мощонський В.О. До характеристики принципів взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2024. № 7 (67). С. 222-225.

5. Мощонський В.О. Правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Право і суспільство. 2023. №2, Том 2. С. 504-508.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Мощонський В.О. Поняття координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Взаємодія публічного та приватного права: сучасні проблеми та виклики: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 21–22 лютого 2022 р. – Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. С. 139–141.

7. Мощонський В.О. Окремі особливості впливу правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України. Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 13–14 березня 2023 р. – Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2023. С. 131–133.

8. Мощонський В.О. До характеристики адміністративно-правових механізмів координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Тенденції та перспективи розвитку юридичної науки сьогодення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 16–17 квітня 2024 р. – Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2024. С. 136–139.

АНОТАЦІЯ

Мощонський В.О. Адміністративно-правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 (081 – Право). Науково-дослідний інститут публічного права, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. Кропивницький, 2025.

У дисертаційному дослідженні наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягало у тому, щоб з'ясувати сутність і

особливості адміністративно-правових засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану, на основі чого надати пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення правових та організаційних засад здійснення відповідної спільної діяльності в сучасних умовах.

Вдосконалено поняття та розкрито особливості впливу правового режиму воєнного стану на функціонування правоохоронних органів України. Визначено поняття взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. З'ясовано мету, завдання та функції взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Окреслено принципи взаємодії та координації правоохоронних органів в умовах воєнного стану. Охарактеризовано правові засади взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану та встановлено місце у них норм адміністративного права. Виділено адміністративно-правові механізми взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Окреслено форми та методи взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану. Узагальнено зарубіжний досвід взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів та опрацьовано можливості його використання в сучасних українських реаліях. З'ясовано напрями покращення правових та організаційних засад взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів.

Ключові слова: правовий режим, воєнний стан, правоохоронні органи, взаємодія, координація, мета, завдання, функції, принципи, правові засади, адміністративні норми, адміністративно-правові механізми, форми, методи, зарубіжний досвід, вдосконалення, правові засади, організаційні засади, адміністративне законодавство.

SUMMARY

Moshchonskyi V. O. Administrative and legal principles of interaction and coordination of law enforcement agencies under the legal regime of martial law. – *Qualification scientific work in the form of a manuscript.*

Dissertation for obtaining the scientific degree of candidate of legal sciences, specialty 12.00.07 (081 – Law). Research Institute of Public Law, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University. Kropyvnytskyi, 2025.

The dissertation study provides a theoretical generalization and a new solution to the scientific task, which was to clarify the essence and features of the administrative and legal principles of interaction and coordination of law enforcement agencies under the legal regime of martial law, on the basis of which to provide proposals and recommendations aimed at improving the legal and organizational principles of implementing relevant joint activities in modern conditions.

The concept has been improved and the features of the influence of the legal

regime of martial law on the functioning of law enforcement agencies of Ukraine have been revealed. The concept of interaction and coordination of law enforcement agencies under martial law is defined. The purpose, tasks and functions of interaction and coordination of law enforcement agencies under martial law are clarified. The principles of interaction and coordination of law enforcement agencies under martial law are outlined. The legal principles of interaction and coordination of law enforcement agencies under martial law are characterized and the place of administrative law norms in them is established. The administrative and legal mechanisms of interaction and coordination of law enforcement agencies under martial law are highlighted. The forms and methods of interaction and coordination of law enforcement agencies under martial law are outlined. The foreign experience of interaction and coordination of law enforcement agencies is summarized and the possibilities of its use in modern Ukrainian realities are explored. The directions of improving the legal and organizational principles of interaction and coordination of law enforcement agencies are clarified.

Keywords: legal regime, martial law, law enforcement agencies, interaction, coordination, goal, tasks, functions, principles, legal foundations, administrative norms, administrative and legal mechanisms, forms, methods, foreign experience, improvement, legal foundations, organizational foundations, administrative legislation.

**СВІДОЦТВО ПРО ВНЕСЕННЯ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ДО ДЕРЖАВНОГО
РЕЄСТРУ ВИДАВЦІВ, ВИГОТІВНИКІВ І РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ
Серія ДК № 1537 від 22.10.2003 р.**

Підп. до друку 01.04.2025 р. Формат 60×90/16. Папір офсетн.
Друк різнограф. Ум. др. арк. 0,9. Тираж 100. Зам. № 10036.

*РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ВІДДІЛ
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка
25006, Кропивницький, вул. Шевченка, 1.
Тел.: (0522) 24-59-84.
Fax.: (0522) 24-85-44.
E-Mail: mails@cuspu.edu.ua*

